

Könyvek

HAGYOMÁNY ÉRTÉKMENTÉS ÉS INNOVÁCIÓ A TUDOMÁNYBAN

Vámos Éva emlékkonferencia, Magyar Természettudományi Társulat, Budapest, 2017, 194p.
ISBN: 978-615-80623-2-9

Kötet: [2017/15](#)

A TANULMÁNYOK A Természettudományok, Technika és az Orvoslás történetéből XXI. kötete a 176 éves Magyar Természettudományi Társulat HAGYOMÁNY ÉRTÉKMENTÉS ÉS INNOVÁCIÓ A TUDOMÁNYBAN címmel megrendezett tudománytörténeti konferencia anyagát tartalmazza. A konferenciát a Társulatunk Tudománytörténeti Szakosztálya prof. Dr. Forrai Judit vezetésével, a társrendezőikkel közösen, kiváló előadókkal és témákkal rendezte meg Vámos Éva emlékére, aki 30 éven át szervezte és rendezte a *Novemberi ankétokat*. E kötet az évtizedeken átívelő konferencia- és kiadványsorozat jegyében született egy új sorozat első tagjaként.

A magyar Természettudományi Társulat az 1841-ben kinyilvánított tervei szellemében a természettudományok magas szintű népszerűsítésén túlmenően változatlanul elsőrendű feladatának tekinti a fiatal tehetségek felkutatását és gondozását. E célt szolgálják az 1990. óta minden esztendőben megtartott, a 13-14 éves korosztály számára meghirdetett tanulmányi versenyek, melyeken évente sok ezer fiatal vesz részt. E versenyek országos döntőinek eseményeihez kapcsolódnak a versenyzőket felkészítő pedagógusok számára szervezett továbbképzések, előadói ülések és szakmai konferenciák.

Az ankétok kiterjesztésének egyik fontos ötlete volt, hogy nem csak a műszaki, hanem egyéb tudományterületekről meghívott szakemberek is részt vehessenek tudásukkal, előadásaikkal a lassan hagyománnyá váló évenkénti ankétok előadásain. A Társulat ezzel a rendezvényt a neves elődök által kitűzött munkáját méltóképpen folytatja.

Nancy M. Wingfield : The World of Prostitution in Late Imperial Austria, Oxford University Press, London, 2017,
ISBN:978019880165

Kötet: [2017/15](#)

Places the lives of prostitutes within the wider social context of late imperial Austria

The first study of its kind to focus on the lives of the women involved and explore their everyday experiences in order to restore their historical agency

Investigates the interactions of both registered and clandestine prostitutes with the vice police and other supervisory agents, including physicians and court officials, as well as with the inhabitants of these women's world, including brothel clients, madams, and pimps.

Magyar András László, igazgató: Solenoid és Pelithe, Corvina Kiadó, Budapest, 2017, 168p.

ISBN: 9789631364507

Kötet: [2017/15](#)

Magyar László András orvostörténész, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum munkatársa szépen összegyűjtötte a legelképezhetőbb orvosi herkenyűket, szerkenyűket és kütyüket. Azokat a gépezeteket, amelyeket ma elképedve és borzadva-csodálkozva nézegethetünk, miközben megpróbáljuk elképzelni, miféle kínlódásokon és reményeken mehettek keresztül a régi idők betegei.

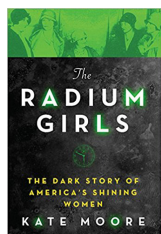
A kötetben szereplő, néha bornírnak, máskor rettenetesnek vagy megmosolyogtatónak tűnő eszközök zöme a XIX. század második feléből származik, abból a korból, amikor a technikai civilizáció és a műszaki találmányok előzönlötték a világot, s a mindig is meglévő egészség utáni vágyat kihasználva egy új – máig is virágzó – iparágnak nyitottak utat. A lehetőség – legyen szó gyors meggazdagodásról vagy a másokon segítségéről – sokakat megmozgatott, a kor orvosi-műszereiben a korábban ismeretlen tudományos lehetőségek (elektromosság, sugárzás) léptek nászra az emberi fantáziával. Az újdonságból eredő szabályozatlanság miatt egymás sarkát taposták, a rosszindulatú pénzhajhászok, a kóklerek, az ostoba kuruzslók és a valódi gyógyítók.

A képen nem hajszárító látható, csupán annak orvosi őse. érdekes, hogy számos ma egyáltalán nem egészségügyi célra szolgáló tárgy őse orvosi eszköz volt, ilyen pl. a vibrátor, a szolárium, az óvszer – amely eredetileg csupán a nemi betegségek elleni védelemre szolgált – vagy a hajszárító. Ezt a szerkezetet a maga idejében forró légzuhanynak nevezték.[...] A legrégebbi effajta eszközt Maximilian von Frey (1852-1932) bécsi élettan professzor fejlesztette ki Berlinben: e drága és bonyolult eszköz alkalmasint hideg levegő fúvására (úgynevezett skótzuhanyra) is alkalmas volt.

A **Solenoid és Pelithe** című kötet nagy előnye a meglepetésteli szórakoztató stílus, amiben a hosszabb-rövidebb tárgyleírásokat Magyar László András az olvasó elé tárja.

S hogy túl a borzongáson és a szórakoztatáson mire jó ez a szép kiállítású kötet?

Hát arra biztosan, hogy egy pillanatra megálljunk, és hálát adjunk a sorsnak, hogy bajainkkal nem százötven évvel ezelőtt kellett felkeresnünk az orvost. Persze, a következő gondolatunk lehet az is, hogy vajon az utódaink száz-százötven év múlva mennyire hangosan fognak röhögni XXI. század első negyedének orvostudományán?

Kate Moor: Radium Girls, 2017,

ISBN: 978-1492649359

Kötet: 2017/15

The incredible true story of the women who fought America's Undark danger

The Curies' newly discovered element of radium makes gleaming headlines across the nation as the fresh face of beauty, and wonder drug of the medical community. From body lotion to tonic water, the popular new element shines bright in the otherwise dark years of the First World War.

Meanwhile, hundreds of girls toil amidst the glowing dust of the radium-dial factories. The glittering chemical covers their bodies from head to toe; they light up the night like industrious fireflies. With such a coveted job, these "shining girls" are the luckiest alive — until they begin to fall mysteriously ill.

But the factories that once offered golden opportunities are now ignoring all claims of the gruesome side effects, and the women's cries of corruption. And as the fatal poison of the radium takes hold, the brave shining girls find themselves embroiled in one of the biggest scandals of America's early 20th century, and in a groundbreaking battle for workers' rights that will echo for centuries to come.

Written with a sparkling voice and breakneck pace, *The Radium Girls* fully illuminates the inspiring young women exposed to the "wonder" substance of radium, and their awe-inspiring strength in the face of almost impossible circumstances.